

§ 1 Frågestund

Frågestund

Anf. 1 FÖRSTE VICE TALMANNEN:

Jag vill hälsa statsråden välkomna. Frågor besvaras i dag av migrationsminister Johan Forssell, försvarsminister Pål Jonson, bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa samt sjukvårdsminister Elisabet Lann.

En fråga ska vara av övergripande och allmänpolitiskt slag eller avse ett ämne som faller inom statsrådets ansvarsområde och rör dennes tjänsteutövning. Frågan ska därmed inte avse till exempel förhållanden inom politiska partier. Migrationsminister Johan Forssell besvarar såväl allmänpolitiska frågor som frågor inom sitt eget ansvarsområde.

Regeringens biståndspolitik

Anf. 2 MARKUS KAUPPINEN (S):

Herr talman! Min fråga går till biståndsminister Benjamin Dousa.

Ekot har rapporterat att regeringen i hemlighet styrt 100 miljoner kronor av biståndet till projekt nära Somalias premiärminister i utbyte mot att landet lovat att ta emot utvisade. Sida varnade för korruptionsriskerna, och en svensk biståndschef utvisades när hon stod upp för transparens.

Samtidigt har regeringen valt att stoppa allt stöd till UNRWA mitt i en humanitär katastrof i Gaza.

Hur, ministern, rimmar nedskärning av fungerande humanitärt stöd med att godkänna en hemlig uppgörelse i Somalia som riskerar att göda korruption och som till och med ledde till att vår egen biståndschef tvingades lämna landet? Är det här regeringens nya biståndspolitik?

Anf. 3 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN

DOUSA (M):

Herr talman! Under den förra regeringens tid strösslades biståndsmedel, svenska skattebetalares pengar, runt i världen utan att vi hade koll eller ställde motkrav på att man följde folkrätten och tog emot egna medborgare som inte ska vara i Sverige. Det kan vara att de tagit sig hit illegalt eller fått avslag på sin asylansökan. Det kan i värsta fall vara att de begått grova brott i Sverige och därför inte ska vara här.

Den tiden är nu förbi. Vi har varit mycket tydliga i Tidöavtalet under mandatperioden med att vi nu kommer att samarbeta med de länder som

har många medborgare som vistas illegalt i Sverige, helt enkelt för att ställa motkrav. Man kan inte förvänta sig hundratals miljoner av svenska folket om man inte samtidigt uppfyller sitt eget ansvar enligt folkrätten och tar emot sina egna medborgare. Dessa motkrav ställer vi i Somalia och även i många andra länder.

Anf. 4 MARKUS KAUPPINEN (S):

Herr talman! Jag tackar ministern för svaret, som tyvärr var ganska fattigt på innehåll. Jag vill därför ställa en följdfråga.

Sida har enligt *Ekot* varnat för att upplägget är ett högriskprojekt och sagt att pengarna placerats i en fond som av flera beskrivs som premiärministerns egen. Kan ministern med trovärdighet påstå att inte en enda krona av dessa 100 miljoner hamnar i korrupta händer?

Anf. 5 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN DOUSA (M):

Herr talman! Av vårt stöd till Somalia, de 100 miljoner kronor som det har rapporterats om, har 40 miljoner gått via en särskild Världsbanksfond som dessutom tidigare regeringar också har fattat beslut om att stötta. 60 miljoner har gått till FN, närmare bestämt FN-organet UNDP. Inga pengar har gått till vare sig premiärministern, någon politiker eller statsbudgeten i Somalia i sin helhet. Detta är två organisationer som har varit i Somalia länge och som har väldigt bra koll på var pengarna hamnar. (Applåder)

WHO:s ställningstagande om nikotinprodukter

Anf. 6 TOBIAS ANDERSSON (SD):

Herr talman! Regeringen har tillsammans med Sverigedemokraterna infört nya och moderna tobakspolitiska mål. Där de gamla målen fokuserade på den totala konsumtionen, utan hänsyn tagen till skillnaderna i skadeverkningar mellan olika produkter, fokuserar nu de nya målen på skademinimering, frågor som nu har landat på statsrådet Elisabet Lann – grattis!

Detta är viktiga frågor. Sverige är också ett internationellt föredöme med sin låga tobaksrelaterade dödlighet tack vare den låga andelen rökare. Fler länder borde ta efter Sverige. I stället har vi dock nyligen sett flera angrepp mot vitt snus från flera EU-länder. Så sker även inom WHO, som snart har en stängd konferens, fylld av icke folkvalda byråkrater, som ska fatta beslut om rekommendationer till medlemsländerna gällande nikotinprodukter.

Hur avser statsrådet att agera för att skademinimering ska påverka WHO:s ställningstagande?

Anf. 7 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD):

Herr talman! Jag tackar ledamoten för en viktig frågeställning.

Jag är ju lite ny på jobbet. Just hur vi avser att jobba vidare med vitt snus måste jag be att få återkomma om. Jag kan dock säga att vi för bara några veckor sedan beslutade om sänkta tillsynsavgifter, ett område där vi också ser en stor differens mellan rökprodukter, till exempel cigaretter, och snus.

I övrigt avser jag att återkomma.

Anf. 8 TOBIAS ANDERSSON (SD):

Herr talman! Jag tackar ministern för svaret. Det kommer säkert att finnas anledning att återkomma i frågan.

Det som bekymrar mig är att COP 11 snart äger rum, och då kommer företrädare för Sverige och övriga medlemsstater inom WHO att vara på plats och hantera frågor som berör vilka rekommendationer man riktar till medlemsländerna för att hantera olika nikotinprodukter. WHO släppte nyligen ett paper där man pratade om skademinimering, harm reduction, som något industriebegrepp och inte, som vi ser det, som den formella delen i Sveriges ställningstagande. Vi behöver ställningstagande för att kunna påverka beslutet.

Anf. 9 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD):

Herr talman! Jag lovar att återkomma innan det blir dags.

Jag vill också säga att forskningen inte visar något entydigt stöd för att snuset skulle minska rökningen i Sverige. Däremot är skadorna av snusande betydligt lindrigare än av rökande. Detta är en hållning som vi för fram i de sammanhang där vi har möjlighet att göra det.

(Applåder)

Vårdköerna

Anf. 10 SAMUEL GONZALEZ WESTLING (V):

Herr talman! Det är väldigt många människor i Sverige som just nu ställer sig frågan: Varför vill inte den här regeringen att människor ska få vård när de blir sjuka?

De senaste åren har regionerna haft underskott på drygt 10 miljarder varje år. Den lilla kömiljard som regeringen nu skjuter till kommer inte ens att räcka till att täcka upp Västra Götalands underskott.

Inte nog med att regeringen vill att barnen i de fattigaste familjerna ska svälta, utan med berätt mod tänker man nu också sätta sjukvården på svältkur – trots att regionerna ropat på hjälp i årtal.

Regeringen låter människor dö i vårdköer – exempelvis Mikael, som dog i väntan på att få komma till skiktröntgen för sina hjärtbesvär.

Med regeringens politik blir vårdköerna ännu längre. Varför vill inte sjukvårdsministern att folket i Sverige ska få sjukvård när de behöver det?

Anf. 11 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD):

Herr talman! Jag blir förvånad över att en fråga ens formuleras på det sättet, måste jag säga.

Vi vet att det är regionerna som ansvarar för sjukvården i Sverige. Det är regionerna som inte, trots att de har beskattningsrätt, levererar den vård som de har lagstadgad skyldighet att leverera.

Den här regeringen har avsatt 18 miljarder kronor till att korta köerna. Vi ser lite positiva trender nu. Det är bra, men det är inte tillräckligt. Det är därför vi fortsätter att trycka på i frågan för att få bättre leverans från regionerna så att de ger patienter vård inom den tid som lagen faktiskt kräver.

Prot. 2025/26:16

2 oktober

Frågestund

Inte någon gång sedan vårdgarantin infördes som lag har regionerna levt upp till den lagen. Det är viktigt att vi lägger ansvaret där det hör hemma.

(Applåder)

Anf. 12 SAMUEL GONZALEZ WESTLING (V):

Herr talman! Ministern kan få låta hur förvånad hon vill i frågan, men trots det finns det människor som lider på grund av att de står i långa vårdköer.

Ministern pratar om att det är regionerna själva som ska ansvara för detta med hjälp av sin beskattningsrätt och att regeringen inte ska skjuta till några pengar för att lösa detta. Men regeringen har själv sagt att man vill minska möjligheten för regionerna att ta ut skatt för att finansiera vården.

Varför vill inte regeringen och sjukvårdsministern att människor ska få vård i tid?

Anf. 13 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD):

Herr talman! Jag är förvånad över frågan som den har formulerats med tanke på att 18 miljarder till att korta köerna enligt min uppfattning inte är ett uttryck för att inte vilja korta köerna, eller att inte vilja att människor ska få vård i tid. Det är vad vi har avsatt under mandatperioden. Jo, det är vad vi hittills har avsatt under mandatperioden! Vi avsätter ytterligare medel för året som kommer.

Vi ska också komma ihåg att regionerna har 25 miljarder lägre pensionskostnader i år. Det finns därför bättre ekonomiska förutsättningar i regionerna.

(Applåder)

Medel till biståndsprojekt

Anf. 14 ANNA LASSES (C):

Herr talman! Jag vet att den här regeringen är stolt över att man är rädd om skattebetalarnas pengar. Jag vet också att den här regeringen lyfter upp frågor om transparens, effektivitet, att få mest pang för pengarna och att motverka korruption i biståndsverksamheten. Därför är det förvånande att man ändå prioriterar utvisningar framför det som biståndet ska användas till. I stället läggs biståndsmedel på ett högriskprojekt.

Finns det fler exempel på den typen av högriskprojekt som biståndsländer med hög korruptionsgrad får ta del av, förutom Somalia?

Anf. 15 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN DOUSA (M):

Herr talman! Jag tackar ledamoten för frågan.

Jag vet inte om jag skulle definiera Världsbanken och FN som högriskprojekt. Jag vill minnas att även Centerpartiet har fattat beslut om stöd till både Världsbanken och FN-organisationen UNDP.

På frågan om vi jobbar med återvändande till andra länder och att minska den asylrelaterade invandringen kan jag lova kammaren att vi definitivt arbetar med detta. Det är en mycket viktig prioriterad fråga för oss.

Frågor som rör tiden när vi strösslade pengar utan att ställa motkrav, utan att förvänta oss att de länder vi samarbetar med också samarbetar med oss, är viktiga för oss. Det kan i värsta fall handla om grovt kriminella människor som inte är medborgare i Sverige och som vi inte vill ha här. Självklart kommer vi att samarbeta med andra länder i fler regioner. Till exempel hoppas jag att vi kan inleda ett sådant samarbete tillsammans med migrationsministern i Syrien.
(Applåder)

Anf. 16 ANNA LASSES (C):

Herr talman! Jag tackar statsrådet för svaret.

Det är jättebra att samarbeta med UNDP, FN och Världsbanken – absolut. Men vi diskuterar pengar till vad vi är överens om är högriskprojekt.

Då måste man fråga sig om UNRWA verkligen är ett större högriskprojekt än det i Somalia. Är inte detta en jättekostig prioritering?

(Applåder)

Anf. 17 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN

DOUSA (M):

Herr talman! Vi har haft ett långt samtal med Somalia. Det här handlar om en FN-organisation och Världsbanken. Det är inga nya pengar i den bemärkelsen, utan det nya är att vi för de pengar som ändå skulle ha gått till Somalia ställer motkrav för att man ska få ta del av pengarna.

Låt mig få göra liknelsen med UNRWA. Där vet vi att det finns bekräftade fall av UNRWA-medarbetare som har uttryckt sig antisemitiskt och gett uttryck för mycket extrema åsikter samt dessutom haft kopplingar till terrorism.

(Applåder)

Biståndsöverenskommelse med Somalia

Anf. 18 JACOB RISBERG (MP):

Herr talman! De senaste dagarna har vi fått läsa hur regeringen har låtit 100 miljoner kronor betalas ut från biståndsbudgeten till projekt som ligger den somaliska premiärministern nära. Detta sker i enlighet med ett hemligt avtal som Sverige och Somalia har undertecknat. Avtalet handlar om att få Somalia att ta emot tvångsutvisade personer från Sverige.

Biståndets främsta uppgift är att lyfta folk ur fattigdom och främja ekonomisk utveckling för de allra fattigaste. Sedan Tidöregeringen tillträdde har det mesta av regeringens kommunikation gällande biståndet handlat om hur biståndet måste bli effektivare och mer transparent.

Min fråga går därför till statsrådet Benjamin Dousa. Utifrån biståndets primära uppgift att lyfta folk ur fattigdom, hur bidrar detta avtal till att göra biståndet effektivare? Utifrån regeringens ständiga snack om att öka transparensen, hur transparent är det att teckna den typen av hemliga avtal med den somaliska premiärministern?

Anf. 19 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN DOUSA (M):

Herr talman! Jag uppskattar verkligen den typen av frågor från kammaren. De visar med all tydlighet att det också finns en skillnad mellan regeringens och oppositionens migrationspolitik och biståndspolitik, där den här regeringen ställer tydliga motkrav på att länder där vi går in med hundratal miljoner också ska samarbeta med oss i frågor som är viktiga för oss.

Det finns ingenting hemligt med detta – över huvud taget. Det finns inte ens ett fysiskt undertecknat avtal. Allt kommer att rapporteras på openaid.se. Regeringen har dessutom fattat beslut om att förbättra openaid.se så att riksdagens kammare, svenska folket och journalister kan granska och utkräva regeringen ansvar för det vi gör på biståndsområdet.

För oss är det en självklarhet att när vi samarbetar med länder ska också de länderna samarbeta med oss.

(Applåder)

Anf. 20 JACOB RISBERG (MP):

Herr talman! Jag tackar statsrådet för svaret.

Statsrådet nämnde i tidigare svar gällande organisationen UNRWA att man är rädd för antisemitism. Det gör det ännu märkligare att man ingår avtal med den somaliska premiärministern Barre som har uttryckt om judar att de är barn till hundar och grisar. Jag undrar om inte den typen av antisemitism borde förbjuda eller diskvalificera även den somaliska presidenten att ta emot den typen av stöd.

(Applåder)

Anf. 21 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN DOUSA (M):

Herr talman! Riksdagens kammare får gärna visa mig exakt de svenska skattepengar som har gått till en somalisk politiker. Om vi ska använda den typen av argumentation skulle vi knappt ha något bistånd över huvud taget i någon geografi, definitivt inte i Gaza eller på Västbanken.

Det här handlar inte om att svenska skattepengar går till det somaliska styret, utan de styrs via Världsbanken och FN-organisationen UNDP, som Miljöpartiet också har fattat beslut om att stötta.

(Applåder)

Hedersförtryck och våld mot kvinnor

Anf. 22 CAROLINE HÖGSTRÖM (M):

Herr talman! Min fråga går till migrationsminister Johan Forssell.

I veckan kom nyheten att en imam i Kristianstad har predikat om när och hur män får slå kvinnor. I ett klipp som har florerat predikas det om att disciplinera upproriska kvinnor och att kvinnor ska lyda sina makar.

År 1864 förbjöds män i Sverige att slå sina fruar. Ändå ser vi fortsatta problem med mäns våld mot kvinnor och hur unga flickor ger uttryck för att de kontrolleras av sina familjer. Många kvinnor och flickor i Sverige är inte fria att leva sina liv. Den här typen av hederskultur och hedersförtryck har ingen plats i Sverige, och det är djupt oroväckande att vi fortsätter att

läsa i nyheter hur profilerade personer hjälper till att upprätthålla hederskulturen.

Kan migrationsministern berätta om hur regeringen jobbar med att motarbeta hedersförtryck och att den typen av kvinnohat sprids i religiösa kretsar?

Prot. 2025/26:16
2 oktober

Frågestund

Anf. 23 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Herr talman! Jag tackar ledamoten för frågan.

I Sverige ska ingen kvinna, ingen flicka, behöva leva i en relation där man blir slagen av sin man i religionens namn. Den avskyvärda hederskulturen är ett stort samhällsproblem. Den får aldrig accepteras eller relativiseras bort. De här rent medeltida värderingarna hör helt enkelt inte hemma i Sverige.

Jag tycker att det här visar varför de reformer vi nu genomför är så viktiga. Vi skärper till exempel kraven för vem som ska kunna bli medborgare i Sverige. Vi sänker gränsen för brottsutvisningar. Och med vår vandellagstiftning inför vi helt nya möjligheter att utvisa personer ur Sverige när de begår brott eller sprider väldigt farlig extremism. Det är viktigt. De här personerna ska inte bli medborgare i Sverige, utan de ska utvisas.

Framför allt ska ingen kvinna eller flicka i vårt land behöva möta den typen av rent kvinnofientliga värderingar.
(Applåder)

Anf. 24 CAROLINE HÖGSTRÖM (M):

Herr talman! Jag tackar ministern för svaret. Det känns viktigt att vi har en regering som tar just hedersförtrycket på stort allvar.

Kan ministern avslutningsvis också säga något om hur vi skärper kraven för svenskt medborgarskap? Det är en angelägen fråga i dessa tider.

Anf. 25 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Herr talman! Vi gör nu den största förändringen av svensk medborgarskapslagstiftning på flera decennier, kanske till och med någonsin. Vi kommer bland annat att skärpa hemvisttiden, alltså tiden man ska ha varit i Sverige, till minst åtta år.

Minst lika viktigt är att vi nu inför krav på godkänt prov i svenska språket och i samhällskunskap. Och man ska naturligtvis inte ha begått några brott i Sverige. Och för första gången på 50 år inför vi en princip om att den som ska bli medborgare i Sverige ska ha en egen försörjning.
(Applåder)

God och nära vård

Anf. 26 CHRISTIAN CARLSSON (KD):

Herr talman! Sveriges självstyrande regioner klarar inte sitt uppdrag att erbjuda människor vård i tid. De håller inte heller vad de lovar. Trots att regeringen har skjutit till 31 miljarder i överenskommelse med Sveriges Kommuner och Regioner för att stötta omställningen till en nära vård märks det inte nämnvärt i hur regionerna budgeterar. Det är 31 miljarder rakt i sjön.

Den ineffektiva styrningen av svensk sjukvård innebär ett slöseri med skattebetalarnas pengar och att människor inte får den vård som det är tänkt att de ska få.

Vad tänker sjukvårdsministern och regeringen göra för att få kraft i omställningen till en nära vård? En omställning skulle kunna leda till att fler vårdcentraler kan ha öppet lite längre och att fler människor kan få en fast läkare att vända sig till.

Anf. 27 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD):

Herr talman! Tack, ledamoten Christian Carlsson, för en angelägen fråga!

Vi vill att primärvården ska utgöra navet i hälso- och sjukvården. Det tjänar hela sjukvården och framför allt patienterna på. Det är där man lägger grunden för tidiga upptäckter, förebyggande arbete och framgångsrik vård och behandling.

Det stämmer att det har avsatts otroligt mycket pengar genom SKR till omställningen till god och nära vård. Olika regeringar har jobbat med frågan i ungefär tio år, och det går väldigt trögt. Det är skälet till att vi för innevarande år valde att fördela de medlen på ett nytt sätt, genom förordning. Vi tror att det, med en förordning, blir lättare att följa pengarna genom att tydligare destinera dem till god och nära vård. Vård- och omsorgsanalys studie visar nämligen att man inte riktigt kan se vart de 31 miljarderna faktiskt har gått.

Anf. 28 CHRISTIAN CARLSSON (KD):

Herr talman! Kännetecknande för en effektiv och tillgänglig vård av hög kvalitet är en stark primärvård med god kontinuitet. Därför är det provocerande att SKR inte har hållit sitt ord och att 31 miljarder mer eller mindre har gått upp i rök.

Kristdemokraterna vill att det ska finnas en fast och namngiven läkare för alla. Det är bra att regeringen är beredd att vidta nya åtgärder för att vi ska närma oss det målet. Jag tror att vi kommer att behöva ta fler steg i den riktningen framöver.

Anf. 29 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD):

Herr talman! I förra veckan tog vi beslut om propositionen *Nästa steg för en god och nära vård*, som kommer att hanteras av riksdagen. Förhoppningen är att lagen ska träda i kraft nästa sommar, den 1 juli.

Där tar vi ytterligare några steg i den riktningen, kopplat till den kommunala hälso- och sjukvården, med krav på att varje kommun ska ha en medicinskt ansvarig rehabilitering och att man ska ha en fast vårdkontakt även i den kommunala omsorgen. Vi glömmer ofta bort den kommunala omsorgen, när vi pratar om primärvården, som navet för patienter.
(Applåder)

Den militära sjukvården

Anf. 30 ANDERS EKEGREN (L):

Herr talman! Sverige gör en historisk satsning på försvaret. Det är bra och alldeles nödvändigt.

Jag gjorde i slutet av 70-talet militärtjänst på Marinens sjukvårdsskola vid KA 4 i Göteborg. Det var en mycket gedigen utbildning. Då var den militära sjukvården på topp. Om jag minns rätt kunde vi mobilisera 22 marina stridssjukhus.

Erfarenheten visar att god sjukvård inom militären är av avgörande betydelse för att rädda liv och skapa trygghet för den enskilda soldaten. Min fråga till försvarsministern är: På vilket sätt avser Pål Jonson att stärka den militära sjukvården?

Anf. 31 Försvarsminister PÅL JONSON (M):

Herr talman! Tack, ledamoten, för frågan!

Det stämmer, som ledamoten säger, att vi gör väldigt stora ansträngningar på försvarsområdet. Vi har fördubblat försvarsbudgeten på fyra år, och vi har tredubblat materielinköpen. Då är det också rimligt att vi gör satsningar på sjukvården på det militära området. Det gör vi nu, både genom de sjukvårdskompanier som finns och genom den viktiga utbyggnaden av fältsjukhus.

Den andra dimensionen, som jag vill lägga till, är att Försvarsmedicincentrum och den verksamhet som sker där håller väldigt hög internationell kvalitet. Därför har vi varit efterfrågade på den sidan och utbildar ukrainska soldater i till exempel Tyskland. Och det är därför vi har bidragit med en sjukvårdstrupp till operation Aspides.

Vår militära sjukvård håller hög kvalitet, och vi bygger ut bredden på den.

(Applåder)

Anf. 32 ANDERS EKEGREN (L):

Herr talman! Det låter väldigt bra. Erfarenheterna visar ju att bra sjukvård i militären skapar jättemånga positiva fördelar.

Min fråga är då: Vad har vi för tidsperspektiv på de här förändringarna?

Anf. 33 Försvarsminister PÅL JONSON (M):

Herr talman! Vi arbetar här och nu med de femåriga försvarsbesluten. Det kommer att bli en gradvis uppbyggnad av sjukvården för det militära syftet och av stridssjukvården.

Vid sidan av det spelar naturligtvis hela kedjan i den civila sjukvården en central roll både för att kunna stötta Försvarsmakten i händelse av ett väpnat angrepp och för att ge stöd till det civila försvaret i händelse av kris och krig.

(Applåder)

Långsiktigt åtagande gentemot Globala fonden

Anf. 34 LINNÉA WICKMAN (S):

Herr talman! Sverige har i 20 år varit en av de viktigaste givarna till Globala fonden i kampen mot hiv, tuberkulos och malaria. Tack vare det har över 70 miljoner liv räddats, och dödligheten har minskat med mer än 60 procent. Det är ett resultat som vi verkligen ska vara stolta över.

I november möts världens länder för att lämna treåriga löften om nytt stöd för att ge den långsiktighet som krävs för att pressa priser på läkemedel och rädda liv. Norge och Danmark har redan lämnat sina besked. Om Sverige lovar bara ett år, skär ned eller väntar till efter mötet riskerar det att försvaga insatserna men också Sveriges anseende.

Min fråga till biståndsministern är: Kommer Sverige inför toppmötet att ge Globala fonden löfte om ett långsiktigt treårigt åtagande?

Anf. 35 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN DOUSA (M):

Herr talman! Jag tackar ledamoten för frågan.

Det stämmer att både Globala fonden och Gavi länge har bedrivit ett mycket viktigt arbete för att få ned vaccinpriserna för de allra mest utsatta människorna på jordklotet. Dessutom har de logistikmässigt haft kapacitet och samarbete med mottagarländerna.

Gavi har också en mycket intressant modell där länder som avslutar sitt stöd själva börjar bli givare till systemet. Indien och Indonesien är konkreta exempel.

Jag ska vara ärlig. Vi sitter just nu och har budgetsamtal inför nästa år. Som kammaren känner till kommer biståndsbudgeten att minska från 56 till 53 miljarder, och samtidigt ska Ukrainastödet öka till 10 miljarder. Det kommer alltså att bli många tuffa samtal. Men vi kommer hela tiden att värna om just hälsoarbetet och det humanitära arbetet.

Vi återkommer med exakta beslut om både Globala fonden och Gavi. (Applåder)

Överflygningar av oidentifierade drönare

Anf. 36 CLARA ARANDA (SD):

Herr talman! Oidentifierade drönarflygningar har under den senaste tiden blivit ett allt större problem, nu senast i Danmark. Mycket pekar på att det inte rör sig om en privat aktör, och i fallen gällande Danmark har det visat sig vara större flygfarkoster. Det som är särskilt allvarligt är att drönarna befunnit sig ovanför militärbaser där danska F-35 varit baserade. Budskapet från den förmodade statliga aktören är att ingen är säker och att vi också är sårbara. Det är en medveten strategi för att störa och påverka. Strategin går helt i linje med rysk doktrin gällande hybridkrigföring.

Hos Sverigedemokraterna finns det ingen tvekan om att det enda sättet att avskräcka en aktör från att agera så pass omdömeslöst är att sätta hårt mot hårt. Anser statsrådet Pål Jonson att Försvarsmakten har mandat och fullgoda förutsättningar att förhindra liknande överflygningar på svenskt territorium?

Anf. 37 Försvarsminister PÅL JONSON (M):

Herr talman! Jag tackar ledamoten för frågan.

För det första har Sverige full solidaritet med Danmark. Det var därför vi snabbt kunde se till att vi fick motverkanssystem på plats för att stötta Danmark, när man nu har Europeiska rådet och EPC på plats. Det var ett snabbt och efterfrågat bidrag, som vi hade resurser för.

För det andra berör frågan Försvarsmaktens mandat under IKFN-lagstiftningen. Där har Försvarsmakten ett starkt mandat att sätta in verkanseld om så skulle krävas. Är det fråga om kränkning med ett stridsflygplan kommer det inte att vara det första man gör, men man har detta decentraliserade mandat. Försvarsmakten har både de resurser och det lagstöd som krävs för att kunna agera om en militär drönare kränker det svenska luftrummet. Vi kommer att försvara det svenska luftrummet om andra länder skulle ge sig på det, framför allt naturligtvis om Ryssland skulle agera. Vi har ju sett tydliga och dokumenterade ryska kränkningar av både det estniska och det polska luftrummet, herr talman.
(Applåder)

Regeringens arbetsmarknadspolitik

Anf. 38 CICZIE WEIDBY (V):

Herr talman! Nästan en halv miljon personer är arbetslösa i Sverige. Att få ned arbetslösheten borde vara den mest prioriterade frågan för hela regeringen. Därför tänker jag ställa en allmänpolitisk fråga till Johan Forssell.

I måndags rapporterade DN att en stor leverantör till Arbetsförmedlingen utreds för misstänkt kartellbildning och avtalsfusk. Den misstänks för att ha betalat konkurrenter för att dra sig ur upphandlingar.

Vi har tidigare sett att regeringen präglas av olika typer av korruptions-skandaler, kopplingar till högerextremism och så vidare, men i det här fallet är det i alla fall uppenbart. Då undrar jag: Varför vill regeringen upprätthålla ett så uppenbart korrupt system i stället för att bedriva en seriös verksamhet i statlig regi som på riktigt får ut människor i jobb?

Anf. 39 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Herr talman! Jag tackar för frågan.

En av den här regeringens viktigaste prioriteringar är att bryta med den bidragslinje som under så många år skapade ett stort utanförskap i vårt land. Vi ersätter den med arbetslinjen. Det ska löna sig att arbeta. Det ska löna sig att ta det där första jobbet. Detta åstadkommer vi inte minst genom skattelättnader för små och medelstora inkomster. Denna politik har dock mött stort motstånd i den här kammaren, inte minst från Vänsterpartiet, som i stället är besatt av stora bidragsökningar och skattehöjningar. Men det här är grunden till vårt välstånd. Det är det som har byggt Sverige starkt. Det är också det som kommer att bygga Sverige starkt i framtiden.

Samtidigt med det ska vi också förbättra matchningen på arbetsmarknaden. Där har Arbetsförmedlingen en viktig roll tillsammans med flera andra aktörer. Är det så att det har begåtts felaktigheter eller oegentligheter ska dessa naturligtvis polisanmälas och utredas. Jag vill påminna frågeställaren om att det inte är regeringen som gör det; vi har myndigheter som agerar och har just de uppgifterna. Då får det i så fall bli en polisutredning. Men grunden i detta är fokuset på arbetslinjen och att vi har kontroll över våra verksamheter.

(Applåder)

Anf. 40 MONA SMEDMAN (C):

Herr talman! Frågan går till försvarsministern och värmlänningen Pål Jonson.

I tisdags presenterade Trafikverket den nationella transportinfrastrukturplanen för tolv år framåt. Det är nästan 1 200 miljarder kronor som sätts på infrastruktur. Men trots att det är gallet mycket pengar blir det ändå inte mer infrastruktur, särskilt inte i Värmland.

I och med att vi nu är med i Natogemenskapen är öst-västlig trafik klart prioriterad. Då är det förvånande att den mest trafikerade enkelspårsbanan i Sverige, den mellan Karlstad och Kil, är borttagen. Lite siffror: År 2024 var 60 procent av tågen försenade, och snittförseningen var 26 minuter.

Därför blir frågan: Hur ser Pål Jonson, både som värmlänning och som försvarsminister, på att Trafikverket har tagit bort den sträckningen?

Anf. 41 Försvarsminister PÅL JONSON (M):

Herr talman! Jag tror att jag ska avhålla mig från att peka ut enskilda järnvägssträckor. Jag kan ha en uppfattning om frågan, men inte i egenkap av minister i regeringen.

Vad jag kan säga är att både den militära infrastrukturen och den militära rörligheten kommer att behöva bli bättre. Vi har en överenskommelse mellan åtta partier om upp till 50 miljarder kronor, och vi kommer att peka ut olika delar av infrastrukturen som behöver förstärkas för att tillgodose de militära behoven. Här tror jag att ÖB kommer att bidra när han kommer med sitt militära råd i slutet av november. Då har vi både pengar och möjlighet att få ett kvalificerat militärt råd från ÖB om vilka sträckor som bör prioriteras.

Precis som ledamoten säger är det viktigt att vi får bättre förutsättningar att transportera materiel och personal över inte minst de nordiska gränserna och att vi får bättre samordning. Det är också därför Försvarsmakten numera sitter integrerat med Trafikverket för att kunna få den samordning som ledamoten efterfrågar.

Sveriges försvarsförmåga och klimatanpassning

Anf. 42 EMMA BERGINGER (MP):

Herr talman! Jag vill börja med att understryka att vi har en bred samsyn mellan alla partier i riksdagen i säkerhets- och försvarspolitik, vilket gör att vi i det allvarliga säkerhetspolitiska läget tar ett gemensamt ansvar för att stärka Sveriges försvarsförmåga.

Men hoten är i dag breda och komplexa. Bara för att vi har ett militärt hot att förhålla oss till tar inte klimatkrisen paus. Den är, liksom regeringen har konstaterat i sin nationella säkerhetsstrategi, ett existentiellt hot. Samtidigt lyser regeringens klimatpolitik med sin frånvaro, och utsläppen ökar. Hotet tas inte på allvar.

Jag vill därför fråga försvarsministern hur och på vilket sätt han jobbar för att Sveriges försvar ska bidra till minskade klimatutsläpp och samtidigt anpassas, så att vi inte får en minskad försvarsförmåga, inte minst när klimatet förändras och samhället i övrigt ställer om. När försvaret nu står

inför kraftig tillväxt med exempelvis stora inköp av materiel är det viktigt att framtidssäkra försvaret.

Prot. 2025/26:16
2 oktober

Anf. 43 Förvarsminister PÅL JONSON (M):

Herr talman! Jag tackar Emma Berginger för frågan.

Jag uppskattar också den breda politiska samsyn som vi har i säkerhets- och försvarsfrågor. Den är viktig på riktigt, framför allt i de här allvarstiderna.

Jag brukar säga att det viktigaste vi kan göra för miljön är att kunna fortsätta leva i fred. Därför måste vi göra en stor upprustning. Man kan titta på Ukraina och vad som skett i miljön där när man utsatts för väpnat angrepp – det har varit en katastrof. Det gäller att komma ihåg detta för att ha perspektiv på varför uppbyggnaden av försvaret är så viktig.

Vid sidan av det arbetar Förvarsmakten noggrant med till exempel hållbarhetsfrågor. Man har en omfattande hållbarhetsrapport. När jag var utskottsordförande bjöd vi in Förvarsmakten för att redovisa det arbetet. I en internationell jämförelse vågar jag påstå att vår förvarsmakt har en hög miljöhänsyn och arbetar intensivt med att tänka igenom vilka konsekvenser dess utsläpp kan få för den bredare miljön.

Radikalisering i svenska moskéer

Anf. 44 MAGNUS RESARE (M):

Herr talman! I Karlstad byggs det just nu en moské. Många som jag har pratat med, inte minst muslimer, känner stor oro för att den förening som står bakom bygget kan komma att använda sig av radikala imamer. Vi såg ett exempel för bara några dagar sedan – en imam i Kristianstad predikade och gav råd om hur man bäst ska kunna slå sina fruar som man.

Min fråga till migrationsministern är därför hur han ser på radikaliseringen i svenska moskéer och vad vi kan göra åt det här.

Anf. 45 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Herr talman! Som jag har sagt utgör hederskulturen ett väldigt stort problem i Sverige i dag. Den får aldrig accepteras eller på något sätt relativiseras bort. Det är ett fundament i regeringens politik.

Samtidigt är religionsfriheten ett fundament i Sverige och i regeringens politik. Det ska vi komma ihåg. Det är en väldigt viktig svensk värdering.

Med detta sagt måste vi alltid vara glasklara när vi ser till exempel sådan ren kvinnofientlighet som uppdragats i de fall som nämns här.

Regeringen har en strategi mot just extremism och radikalisering. I detta nu skärper vi till exempel demokrativillkoren för organisationer som uppbär offentligt stöd. Det är en väldigt viktig princip. Det pågår också en utredning om ett eventuellt förbud mot utländsk finansiering av trossamfund.

Sedan gör vi mycket på individnivå. Till exempel skärper vi reglerna om vem som kan beviljas svenskt medborgarskap. Vi sänker också tröskeln för utvisning ur landet. Vi ska ju komma ihåg att detta i flera fall utgör brott.

(Applåder)

Frågestund

Anf. 46 GUDRUN BRUNEGÅRD (KD):

Herr talman! I början av året beslutades att svenskt bistånd till Gaza och Palestina skulle omkanaliseras från UNRWA, som förhindrades att verka i områdena. I stället förmedlas biståndet genom organisationer som World Food Programme, Unicef, UNHCR och Röda Korset.

Islamic Relief är en organisation som har påvisats ha starka kopplingar till islamistiska Muslimska brödrskapet. Är det en lämplig samarbetspartner för Sverige? Hur går det med utredningen om detta?

Anf. 47 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN DOUSA (M):

Herr talman! Tack, ledamoten, för frågan! Det är ytterst Sida som är ansvarigt för detta. Sida fattar självt beslut om vilka humanitära aktörer man ska finansiera.

Med detta sagt har regeringen vidtagit en rad åtgärder för att förhindra att svenska biståndsmedel ska komma i närheten av extremister. Bland annat har skrivningar om stärkta kontrollmekanismer inkluderats i ett flertal styrdokument gällande Sida, nu senast i Sidas nya förordning med instruktion som beslutades den 10 april. Där framgår bland annat att Sida ska säkerställa att bistånd inte ges till aktörer som bedriver eller stöder antidemokratisk verksamhet, våldsbejakande extremism, islamism, antisemitism, terrorism, verksamhet som underminerar kvinnors och flickors rättigheter eller hatpropaganda riktad mot individer eller grupper.

Sedan lång tid tillbaka för UD en dialog med Sida om huruvida Islamic Relief uppfyller de krav som ställs på mottagare av svenskt bistånd. Att svenska biståndsmedel används korrekt och kommer till nytta är av största vikt för regeringen.

Kriminellas infiltration av politiska partier

Anf. 48 MARTIN MELIN (L):

Herr talman! Jag har en fråga till migrationsministern. Vi har den senaste veckan sett medierapportering om hur kriminella individer och folk från den organiserade brottsligheten infiltrerar politiska partier. Senast handlade det om Socialdemokraterna i Botkyrka. Detta är ju allt annat än bra. Jag tror inte att folk förstår – och med folk menar jag även politiker – hur allvarligt detta är, alltså att kriminella personer till exempel kan styra våra kommuner och påverka beslut.

Min fråga är helt enkelt: Hur ser regeringen på detta hot mot våra demokratiska institutioner?

Anf. 49 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Herr talman! Åhörare! Jag tackar för frågan. Martin Melin har helt rätt i att detta är ett stort samhällsproblem. Det är inte nytt. Det har funnits i Sverige under flera år, men det finns fog för att säga att det är ett växande problem.

När sådant här uppdagas handlar det inte bara om ett olycksfall i arbetet, utan i grund och botten är det ett hot mot demokratin, alltså mot att folkviljan ska få komma till uttryck på ett bra och genomtänkt sätt.

Jag skulle vilja säga så här: Ytterst finns det lagar som reglerar detta, och de måste alltid upprätthållas. Det är en fråga för våra rättsvårdande myndigheter. Men vi ska också komma ihåg att varje politiskt parti har ett eget ansvar i detta när det gäller att öppna upp sig för genomlysning, att vara transparenta och att inte förhindra granskningar utan alltid och överallt gå till botten med de problem som finns. Det finns nog fog för att säga att detta alltför ofta inte har skett.

(Applåder)

Budgetanslagen till kvinnors hälsa

Anf. 50 GUSTAF LANTZ (S):

Herr talman! Jag köpte min kavaj på rea, 40 procent. Så kom jag hem till min fru och sa: Nu har vi hundralappar, så vi kan kaka ute i kväll! Men hon köpte inte den matten riktigt.

Minst lika märklig matematik tycker jag att regeringen har gett uttryck för när man säger att man satsar 600 miljoner kronor på kvinnors hälsa när vi vet att det fanns 1 miljard mer i den förra budgeten.

Sjukvårdsministern har gett uttryck för att allt över noll i en budget ska räknas som en satsning. I så fall borde ju regeringen ha slagit på stora trumman och sagt att man satsar 175 miljarder kronor på försvaret, men det har Pål Jonson inte gjort.

Jag vill nu att sjukvårdsministern en gång för alla reder ut om det är 1 miljard mindre till kvinnors hälsa i denna budget eller inte.

Anf. 51 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD):

Herr talman! Nej, det är inte 1 miljard mindre. Vi satsar 1 miljard. Jämfört med förra året är det 600 miljoner mindre, men förra året gjordes en engångssatsning, och det framgick i den budgeten att siffran för 2026 var noll. Vi satsar nu 1 miljard mer än noll för att fortsätta satsningen. Men det är inte så att kvinnors hälsa inte ingår i det grundläggande ansvar regionerna har, utan vi förlänger helt enkelt satsningen för att vi tycker att detta är viktigt.

(Applåder)

Uppföljning av svenskt bistånd

Anf. 52 PONTUS ANDERSSON GARPVALL (SD):

Herr talman! Sverigedemokraterna har sedan länge drivit på för ett lägre utlandsbistånd och för att bistånd ska generera positiva effekter för Sverige. Man kan alltså använda biståndet som ett påtryckningsmedel för att utvisa exempelvis somalier, vilket regeringen nu har visat är möjligt. Det är dels av rent nationalistiska skäl – svenska skattebetalares pengar ska gå till vad som är bäst för svenskarna – dels för att vi vet att bistånd sällan leder till välstånd. Allt bistånd som inte leder till välstånd är förslösade skattekrönor.

Sverigedemokraterna gör nu tillsammans med regeringen stora insatser för att minska biståndet – vi hade gärna sett ett ännu lägre bistånd – och för att se till att varje skattekrona som satsas går till rätt saker. Är det ministrernas uppfattning att vi nu har koll på och följer upp det bistånd som vi ger, eller finns det mer att göra på området?

Anf. 53 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN DOUSA (M):

Herr talman! Jag kan försäkra kammaren om att vi är långtifrån klara. Vi har fortfarande mycket stora problem med jäv och korruption i många biståndsverksamheter. Tittar man på Sidas aktiva insatser kan man se att det finns misstanke om korruption eller oegentligheter i 10 procent av alla insatser. Hos 16 procent av Sidas samarbetspartner finns också misstanke om korruption eller andra oegentligheter. Det är därför regeringen har fattat en rad beslut för att gå till botten med detta. Vi har gett ett särskilt korruptionsuppdrag som innebär att man ska skärpa sina rutiner för att hitta eventuella felaktigheter. Mer ska upp till ytan. Openaid ska uppdateras oftare och vara enklare att förstå, så att riksdagen, svenska folket och journalister kan följa var pengarna hamnar någonstans. Till sist har vi ett lite nördigt uppdrag, ett särskilt evidensuppdrag för att säkerställa att de pengar vi går in med får så stor utväxling som möjligt kopplat till välbefinnande, studieresultat och annat.
(Applåder)

Regeringens biståndsprioriteringar

Anf. 54 LOTTA JOHNSON FORNARVE (V):

Herr talman! I går avslöjade *Ekot* att Sverige har slutit ett hemligt avtal med Somalia om att ge 100 miljoner i biståndsmedel som bland annat ska gå till projekt som har koppling till premiärministern, en premiärminister som företräder det mest korrupta landet i världen. Det är minst sagt chockerande.

Korruptionskopplingen är i sig illa nog, men det har även visat sig att Somalia i utbyte har lovat att ta emot tvångsutvisade medborgare från Sverige. Detta hemliga avtal luktar både muta och korruption lång väg, något som självklart strider mot hur bistånd får användas.

Finns det fler liknande avtal med andra korrupta regimer runt om i världen där ni har använt bistånd till något som kan likna en muta? Och hur kan ni prioritera detta mycket tveksamma projekt framför bistånd till FN-organet UNRWA, som enligt Sida, regeringens egen myndighet, är helt oumbärligt för att biståndet ska nå ut till svältande barn och kvinnor i Gaza?

Anf. 55 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN DOUSA (M):

Herr talman! Det nya är inte bistånd till Somalia. Bistånd till Somalia har Sverige gått in med i decennier genom FN-organisationer och genom Världsbanken – genom exakt samma världsbanksfond som nu kom upp till ytan i SR:s granskning. Det kom upp nu trots att det hela tiden har funnits på openaid.se.

Det nya är att vi inte bara betalar ut pengarna utan att vi också säkerställer att de som får pengarna – som inte är någon politiker i Somalia och som inte är staten Somalia utan FN och Världsbanken – samarbetar med oss. Vi säkerställer att Somalia samarbetar med oss. Självklart gör vi det i fler länder, och självklart kommer vi att göra allt vad vi kan för att försöka få till det samarbetet även i andra länder.

Sverige är inte en bankomat som kan strössa pengar överallt. Vi förväntar oss att länder samarbetar med oss om vi ska samarbeta tillbaka.
(Applåder)

Chat control och svensk försvarsförmåga

Anf. 56 ULRIKA LILJEBERG (C):

Herr talman! I en tid med ett försämrat säkerhetsläge är Centerpartiets bedömning att det är lika viktigt att inte skapa nya sårbarheter som det är för oss som land att skapa styrkor och öka förmågor för att försvara oss.

I EU ligger återigen förslaget om att i realiteten förbjuda helkrypterade kommunikationstjänster på bordet. CSAM, chat control, ska i närtid återigen tas upp. Och regeringen är återigen redo att säga ja till att installera bakdörrar eller sidodörrar i helkrypterade tjänster.

Bland annat vår egen försvarsmakt har varit mycket kritisk till sådana här förslag och har i stället betonat vikten av helkrypterade tjänster för vår digitala försvarsförmåga.

Min fråga är om försvarsministern bedömer att chat control ökar eller minskar vår förmåga att försvara Sverige.

Anf. 57 Försvarsminister PÅL JONSON (M):

Herr talman! Jag kan faktiskt inte svara när det gäller chat control eftersom chat control inte är ett system som Försvarsmakten använder. Där emot tror jag kanske att ledamoten tänker på Signal, som har varit godkänd för en lägre typ av kryptering.

Jag har tidigare fått frågan av andra ledamöter i riksdagen om hur regeringen ser på det. Det stämmer att det på Justitiedepartementet har arbetats med en lagrådsremiss när det gäller det. Den frågan bereds i Regeringskansliet. Vi har inga nya besked att ge kopplat till detta. Jag kan bara konstatera att Försvarsmakten är tydlig med att Signal är ett system som man numera kan använda för lägre sekretessgrader och att det är viktigt för Försvarsmaktens möjligheter till viss typ av kommunikation men naturligtvis inte på nivån som handlar om försvarshemligheter.

(Applåder)

En mer jämlik vård i hela landet

Anf. 58 CECILIA GUSTAFSSON (M):

Herr talman! Min fråga går till sjukvårdsminister Elisabet Lann.

En av de största utmaningarna i svensk hälso- och sjukvård är de skillnader som vi ser mellan regioner och kommuner när det gäller tillgänglighet, kvalitet och möjligheten att få en sammanhållen vård. I propositionen *Nästa steg för en god och nära vård* framhålls behovet av att stärka jäm-

likheten, bland annat genom en tydligare ansvarsfördelning och en primärvård som kan möta både fysiska och psykiska vårdbehov.

Hur avser ministern att säkerställa att vi får en mer jämlik vård i hela landet?

Anf. 59 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD):

Herr talman! Tack, ledamoten, för en viktig fråga!

Vi var tidigare inne på att bristen på jämlik vård är ett stort problem i Sverige. En viktig del i att komma till rätta med vårdens problem är att verkligen stärka primärvården.

Regeringen har stora förhoppningar på att den nya lagen kommer att bidra till att det blir mer likvärdigt i hela landet. Olika regioner har kommit olika långt i omställningen till nära vård. Den kommunala hälso- och sjukvården glöms ofta bort trots att den står för en mycket stor del av den vård som de som har störst vårdbehov i vårt samhälle är helt beroende av – de får väldigt mycket vård därifrån. Just därför är jag extra glad för att den nya lagen tar sikte just på den kommunala hälso- och sjukvården, där man kommer att garanteras en fast vårdkontakt, och man kommer att kunna komma i kontakt med sjuksköterska eller läkare dygnet runt.

(Applåder)

Ersättningen till hemvärnssoldater

Anf. 60 LENA JOHANSSON (S):

Herr talman! Min fråga går till försvarsminister Pål Jonson.

Enligt SOM-institutets senaste mätning är den totala försvarsviljan omkring 53 procent hos befolkningen. Dessutom påvisar man en svagt sjunkande trend.

I utredningen *Redo!* föreslås att hemvärnssoldaters ersättning ska reformeras bland annat genom en höjning av SGI från 90 till 100 procent. Soldaterna ska ju inte behöva betala för att göra en insats för oss alla.

Med tanke på att regeringen i sin budget för 2026 redan har tagit in delar från utredningen på andra områden undrar jag varför man inte väljer den i sammanhanget lågt hängande frukten som handlar om hemvärnssoldaters ersättning.

Anf. 61 Försvarsminister PÅL JONSON (M):

Herr talman! Det var flera delar i den frågan. Men det är helt korrekt att *Redo!*, som förre rikshemvärnschefen Roland Ekenberg presenterade i somras, innehåller förslag om höjda ersättningar till hemvärnssoldater. Den är ute på remiss. Vi kommer att få remissvaret den 14 november. Därefter kommer vi att gå vidare med detta.

Frågan handlade också om den budget som vi presenterade. Vi har då riktade ersättningsnivåer som vi kan höja både för värnpliktiga och för officersaspiranter, som vi tycker är rimligt. Vid sidan av det innebär detta 26,6 miljarder mer till Försvarsmakten, varav en stor del går till förbandsanslaget. Det kommer också att finnas möjligheter för Försvarsmakten, om arbetsmarknadens parter skulle enas om det, att se över lönenivåer. Men när det kommer till ersättningsnivåer för hemvärnsmän kommer vi att återkomma efter att vi har fått remissvaret den 14 november i år.

(Applåder)

Anf. 62 ANGELICA LUNDBERG (SD):

Herr talman! I Kristianstad har en imam öppet predikat om att män ska slå sina fruar om de inte lyder. Vi kämpar hårt i Sverige för att stoppa mäns våld mot kvinnor, och så har vi personer, år 2025, som uppmanar till kvinnomisshandel. Det är vidrigt, och det ligger långt ifrån de värderingar som vi vill ha i Sverige.

Tidigare regeringars naiva inställning har lett oss hit. Detta är ett av de största misslyckandena i svensk politik. Sverigedemokraterna vill här tydligt markera en röd linje. Den som vill ta med sig en sådan unken kvinnosyn hit är inte välkommen att stanna i Sverige.

Vad avser migrationsministern att göra för att säkerställa att det finns möjlighet att riva upp medborgarskap för den som uppvisar bristande vandel genom att uppmuntra till kvinnoförtryck?

Frågestund

Anf. 63 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Herr talman! Tack, Angelica Lundberg, för frågan!

Som jag har nämnt flera gånger i dag ska ingen kvinna och ingen flicka behöva bli slagen i religionens namn. Det här är rent medeltida värderingar som inte borde ha fått fotfäste i Sverige. Nu ser vi tyvärr att de ändå har fått det. Vi ser också ett växande problem kopplat till detta.

Vi gör flera saker för att minska problemen, för att skapa en mycket större tydlighet och för att se till att de brott som det här kan utgöra också utreds och blir lagförda.

Vi har tidigare i dag varit inne på detta med att skärpa reglerna för utländsk finansiering av religiösa trossamfund i Sverige. Vi har ett sådant arbete igång. Vi sänker gränsen för utvisning ur landet. Vi inväntar nu nya förslag om att skapa helt nya möjligheter att utvisa personer på grund av bristande vandel. Vi skärper också reglerna när det gäller vem som ska beviljas svenskt medborgarskap och inför till exempel medborgarskapsprov i Sverige. Vi har ett arbete igång kopplat till att återkalla medborgarskap om man har dubbla sådana.

Vi bedömer att vi i dag har gått så långt som vi kan göra, men vi ska titta på vad som är möjligt enligt internationella konventioner. Sedan får vi återkomma.

(Applåder)

Försvarssamarbetet med Finland

Anf. 64 JÖRGEN BERGLUND (M):

Herr talman! Min fråga går till försvarsminister Pål Jonson. Frågan rör svensk-finskt samarbete.

Sverige har under en lång tid haft ett väldigt tätt och nära samarbete med Finland på det försvarspolitiska området. Det är ingen hemlighet att Sverige och Finland har en historia, en kultur och många områden där vi står väldigt nära varandra. Sverige har kanske, internationellt, det tätaste försvarssamarbetet med Finland.

Med anledning av att försvarsministern var i Finland i veckan vill jag fråga försvarsministern följande: Hur utvecklas det svensk-finska militära samarbetet nu när vi båda är med i Nato? Är Finland fortfarande vår närmaste allierade?

Anf. 65 Försvarsminister PÅL JONSON (M):

Herr talman! Tack, Jörgen Berglund, för frågan!

Finland är och förblir Sveriges närmaste allierade inom säkerhets- och försvarsfrågor. Samarbetet har ändrat karaktär från att vi tidigare var partner till att vi nu är allierade. Det främsta uttrycket för det djupa svensk-finska försvarssamarbetet är att vi är det land inom Nato som har huvudansvar för Natos aktiviteter med avskräckning och försvar i Finland. Inte minst handlar det om att vi har ett nära samarbete mellan våra markstridskrafter uppe i norra Finland kopplat till det som heter Norrlandsbrigaden.

Det som är unikt är naturligtvis att vi har unika subarktiska förmågor. Det är en sak att överleva i detta kalla, krävande och mörka område men en annan att kunna bedriva krigsföring. Sverige och Finland kan båda dessa saker.

(Applåder)

Gps-störningar som terrorism

Anf. 66 PETER HULTQVIST (S):

Herr talman! Ryssland har fyra antenner riktade mot Östersjöområdet som syftar till att störa gps-systemen. Dessa stör luft- och sjötrafiken, vilket kan leda till olyckor av skilda slag och till väldigt allvarliga miljöutsläpp. Det kan även leda till att människor dör.

Man brukar säga att definitionen av terrorism är när någon allvarligt vill destabilisera ett samhälle genom att skada grundläggande strukturer. Enligt min mening är gps-störningar som dessa ett sätt att skada och underminera samhällsliga strukturer. De bidrar till sådan fara.

Är ministern beredd att ta initiativ till att den svenska regeringen driver på för att man ska se gps-störningar som en terroristhandling och också ta upp det här med andra länder för att skapa ett internationellt stöd i frågan att beteckna detta som en akt av terror? När det gäller Ryssland är det fråga om statsterrorism.

Anf. 67 Försvarsminister PÅL JONSON (M):

Herr talman! Vi är djupt kritiska till det vårdslösa agerandet inom den ryska telekrigsförmågan. Ibland beror det på att man övar, ibland beror det på att man riktar aktiviteter och ibland beror det på att man vidtar skyddsåtgärder för att man, på goda grunder, är vaksamma mot att man kan bli angripna av ukrainarna, som har rätt att försvara sig inom och utanför sitt territorium.

Detta har vi påpekat för andra länder. Det vet Ryssland om. Vi har fört samtal om detta i den nordisk-baltiska kretsen. Vi har lyft frågan också i Natokretsen.

Klassningen av statsterrorism och internationell terrorism och huruvida detta skulle vara en form av terrorism kan jag inte folkrättsligt bedöma här och nu. Det är krångliga juridiska regler som omger detta begrepp.

Men vi är djupt kritiska till det ryska agerandet. Det är vårdslöst och farligt.

Vi arbetar tillsammans med andra för att minska och bemöta problemet. Det gör vi inte minst genom historiskt stora försvarssatsningar. (Applåder)

Prot. 2025/26:16
2 oktober

Frågestund

Ett ökat antal tvångsutvisningar

Anf. 68 ADAM MARTTINEN (SD):

Herr talman! Regeringen och Sverigedemokraterna levererar väldigt bra saker nästan varje dag. I går kunde vi se hur vår biståndspolitik har löst problemet med att verkställa tvångsutvisningar av somalier. Socialdemokraterna och deras samarbetspartier protesterar högljutt, men jag tycker att det var en av de bästa biståndsnyheterna någonsin. Äntligen kan vi verkställa tvångsutvisningar till Somalia! Det är bra jobbat – det menar jag verkligen.

Hur kan vi utvisa fler utlänningar som inte nödvändigtvis har begått brott men som på olika sätt utgör ett hot mot rikets intressen? Det kan handla om imamer som predikar med syfte att islamisera Sverige eller extremister som på olika sätt understöder terrorism eller allvarlig brottslighet. Det kommer snart en utredning om stärkt skydd mot utlänningar som utgör ett säkerhetshot mot Sverige. Vad ser migrationsministern framför sig för möjliga förändringar när den utredningen är klar?

Anf. 69 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Herr talman! Tack, Adam Marttinen, för frågan!

Lagen om särskild utlänningskontroll, LSU, är en väldigt viktig lagstiftning eftersom den hjälper oss att hålla Sverige tryggt och säkert. Som alla här i kammaren vet lever vi inte i den värld vi kanske vill leva i utan i världen så som den ser ut i dag, med växande problem med extremism, terrorism och ibland tyvärr även rena säkerhetshot.

Den tillsatta utredningen tittar på hur man kan använda den här viktiga lagstiftningen i fler situationer än i dag. Det kan till exempel handla om en person som inte är medborgare i Sverige som inte bara utgör ett direkt hot mot säkerheten utan även är ett indirekt kvalificerat säkerhetshot. Detta är en situation som utredningen tittar på.

Vi kommer snart att få utredningens betänkande och kommer att skicka det på remiss. Sedan återkommer vi till riksdagen med den här viktiga lagstiftningen.

Jag kan försäkra Adam Marttinen och kammaren att vi arbetar dag och natt för att hålla Sverige tryggt och säkert så att människor i vårt land kan känna sig trygga.

(Applåder)

Svensk konkurrenskraft och tillväxt

Anf. 70 ANN-CHARLOTTE HAMMAR JOHNSON (M):

Herr talman! Jag har en fråga om konkurrenskraft och tillväxt. Sverige har gott internationellt renommé om att vara en pålitlig handelsnation.

Sverige är en del av EU när det handlar om att skriva på och föra fram multilaterala handelsavtal.

Min fråga till utrikeshandelsministern är: Hur stärker Sverige svenska positioner och skapar fler internationella möjligheter för svenska företag i en tid av turbulens, geopolitiska spänningar och de olika tullbesked som har kommit under året när länder också söker bilaterala avtal?

Anf. 71 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN DOUSA (M):

Herr talman! Sverige är världens främsta frihandelsvän, och vi gör allt vi kan för att vi snabbare ska kunna komma framåt i de frihandelsförhandlingar som vi har bedrivit i decennier. Vi ser hur framför allt USA sluter sig och höjer tullar. Därför är det viktigt att Sverige och Europa öppnar nya handelsrutter för svenska och europeiska företag.

Det finns flera avtal som vi har förhandlat om i decennier. Avtalet med Mercosur, som gäller stora delar av Sydamerika, är ett exempel. Ett annat exempel är avtal med Indonesien, Thailand och Filippinerna. Vi hoppas också kunna återuppta förhandlingarna med Australien. Regeringen gör allt vi kan och driver på för att EU snabbare ska teckna nya frihandelsavtal.

Den andra delen, utöver den externa handeln, är den interna handeln på vår hemmamarknad i Europa. Där behövs betydligt färre regleringar som hindrar företagare att driva och äga företag och skapa tillväxt och sysselsättning i Europa.

(Applåder)

Insatser för kortare vårdköer

Anf. 72 CHRISTIAN LINDEFJÄRD (SD):

Herr talman! Som en följd av Socialdemokraternas åtta år i regeringsställning är utmaningarna inom svensk hälso- och sjukvård stora. Efter symbolpolitik framför reella åtgärder var situationen alarmerande vid regeringsskiftet 2022.

Sverigedemokraterna och regeringen har under mandatperioden prioriterat vårdköerna särskilt och riggat många viktiga och avgörande insatser för att komma till rätta med problemen. Bara i budgetpropositionen för 2026 görs stora satsningar. Vi kan nu lägga ytterligare 2,2 miljarder kronor på att korta vårdköerna. Det rör sig bland annat om prestationsbundna insatser, en reformerad enhet för digital infrastruktur och en nationell samordnare för att förkorta vårdköerna i hela landet.

Mycket är på gång, men mycket återstår. Min fråga är: Vilka effekter bedömer ministern att insatserna kommer att få?

Anf. 73 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD):

Herr talman! Jag tackar för en väldigt angelägen fråga gällande vårdköerna.

Jag var tidigare inne på att vi väljer att fördela medlen på lite annat sätt från och med pågående år men också under kommande år. Genom att teckna avtal direkt med regionerna och genom att inrätta en nationell vårdförmedlare, som ledamoten nämnde, tror vi att vi bättre kan skräddarsy stödet och rikta det dit där det gör verklig nytta.

Vi ser att regionerna har olika typer av flaskhalsar och olika problem med kompetensförsörjning och att olika faktorer gör att köerna där inte kortas. Genom att regionerna ”kommittar sig” till något som de tror att de kan åstadkomma tror vi att vi får bättre utdelning av det stöd som ges till regionerna.
(Applåder)

Prot. 2025/26:16
2 oktober

Frågestund

Svenskt skydd av fartygskonvoj till Gaza

Anf. 74 DANIEL RIAZAT (-):

Herr talman! Hade jag haft mer tid hade jag i dag från talarstolen velat kommentera den grova rasism som riktas mot somalier. Men jag vill ställa min fråga, som handlar om Israels attacker mot och kidnappning av bland annat svenska medborgare under natten till i dag – svenska medborgare som har varit med i en fredlig aktion för att skapa en humanitär korridor till Gaza, som det har rätt en illegal blockad mot på grund av terrorregimen Israel.

Hur kommer den svenska regeringen att ställa sig till att försvara sina egna medborgare? Under två års tid har man inte gjort någonting för att ta ställning gällande ett folkmord som pågår i livesändning framför våra ögon. Kommer den svenska regeringen att göra något för att ta hem sina svenska medborgare och kräva skydd för dessa personer nu när de har blivit kidnappade av den israeliska terrorregimen?

Anf. 75 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Herr talman! Tack, Daniel Riazat, för frågan!

Vi ser från regeringens sida med stor oro på utvecklingen kring Global Sumud Flotilla. Vi noterar också att Israel under ganska lång tid offentligt har kommunicerat sina avsikter: att förhindra att dessa båtar når fram till sin destination utanför Gazas kust. Vi vet också att det finns ett femtontal svenskar ombord på båtarna, som utsätter sig själva för stor fara och som inte följer Utrikesdepartementets väldigt tydliga avrådan från att resa till Gaza. Den har funnits under väldigt många år och måste tas på allra största allvar.

Vi hoppas att de som befinner sig på dessa båtar vänder och hörsammar uppmaningarna från Israels regering att lossa hjälpsändningarna i någon annan hamn. Det finns flera stycken i regionen. Jag vill vara väldigt tydlig med att Sverige inte har några möjligheter att bistå konsulärt till havs i den situation som nu råder.

(Applåder)

Försvarsindustristrategin

Anf. 76 OSKAR SVÄRD (M):

Herr talman! Mitt hemlän Örebro län har många företag som verkar inom försvarsindustrin. Dessa företag befinner sig just nu i en ganska stor expanderingsfas.

Regeringen lade i somras fram en försvarsindustristrategi. Målsättningarna för strategin är ökad produktion, ökad innovation och bättre samarbete. Det är helt nödvändigt att uppnå dessa mål om Europa ska kunna matcha kapaciteten i den ryska försvarsindustrin.

Skulle försvarsministern kunna berätta om vilka steg som tas för att omsätta strategin i praktiken och hur möjligheterna för att uppnå strategins mål ser ut?

Anf. 77 Försvarsminister PÅL JONSON (M):

Herr talman! Tack, Oskar Svärd, för frågan!

Det börjar med insikten om att en stark försvarsindustri utgör en del av vår samlade försvarsförmåga. Tror man inte på oss när det gäller detta kan man alltid fråga våra ukrainska vänner, som vet hur viktigt det är att ha en produktionsförmåga i landet. Det är också väldigt inspirerande att se vad som sker i Ukraina, där man har åttafaldigat produktionen av försvarsmateriel på bara några år och blivit världsledande på innovation när det gäller obemannade system och drönare.

Vad vi gör är att vi styr myndigheterna så att de lägger större och längre beställningar på försvarsindustrin så att den vågar investera i sin produktionsförmåga. Vi upphandlar också försvarsmateriel tillsammans med andra länder, inte minst när det gäller CV90, Stridsfordon 90, där vi kravharmoniserar. Då kan vi få större och längre beställningar och därigenom ökad produktionsförmåga. Vi bjuder också in nya aktörer till försvarsindustrin, som har förmåga till avancerad produktion.

Detta är några av de sätt på vilka vi arbetar för att få ökad produktion av försvarsmateriel i Sverige.

(Applåder)

Framtiden för svensk export

Anf. 78 MARGARETA CEDERFELT (M):

Herr talman! Min fråga går till bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa.

Sverige är ett litet och exportberoende land. Många svenska företag är glädjande nog välkända för att hålla hög kvalitet på produkter och tjänster. Vi behöver vår export. Den behövs för vår säkerhet i landet, för arbetstillfällena och för att vi ska ha kvar vårt välstånd och vår välfärd.

Jag vet att bistånds- och utrikeshandelsministern vid upprepade tillfällen har deltagit i möten med EU-kommissionen angående frågor som rör innovation, investeringar och export. Med anledning av detta vill jag fråga ministern vilka frågor han ser som viktiga för att svensk export, svensk utrikeshandel, ska utvecklas positivt och växa så att vi kan få en bättre handel än vi har i dag.

Anf. 79 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN DOUSA (M):

Herr talman! Tack, ledamoten, för frågan! Det finns två sätt som vi utrikespolitiskt verkligen kan få igång exporten.

Det ena handlar om vår egen hemmamarknad, EU, där det behöver ske tillbakarullningar av många av de lagpaket som har kommit från Bryssel de senaste 10–15 åren, som på olika sätt sätter käppar i hjulet och reser hinder för svenska och europeiska företag.

Det andra handlar om den externa handeln – att genom att teckna nya frihandelsavtal få tillgång till och öppna nya marknader. Vi ser nu hur USA sluter sig alltmer, höjer tullarna och knuffar ut utländska bolag. Europa borde svara tvärtom, med att öppna nya marknader.

Vi vet att den fria handeln hotas inte bara i Vita huset just nu utan även här på hemmaplan. Vi har partier som Socialdemokraterna, som inte står bakom frihandelsavtalet med Kanada. Vi har ett miljöparti som har röstat mot frihandelsavtal med länder som Japan, Singapore, Vietnam, Sydkorea, Peru, Colombia, Ghana, Panama, Guatemala och Honduras. Vi måste fortsätta att stå upp för den fria handeln.

(Applåder)

Sekretesslagen och våld mot ambulanspersonal

Anf. 80 CRISTER CARLSSON (M):

Herr talman! Frågan går till sjukvårdsministern.

Vi har alla säkerligen nåtts av den tragiska händelsen i Gävleborg, där en ambulanssjukvårdare blev mördad i tjänsten. Gärningsmannen har, skulle det senare visa sig, och varit våldsam mot personalen vid ett tidigare tillfälle. Men detta spreds inte vidare på grund av sekretesslagen, vad jag förstår.

Det är inget nytt problem att sekretesslagen, som i detta fall, hindrar att information får spridas vidare till övrig blåljuspersonal, fast det handlar om farliga personer. Detta har ambulanssjukvården påpekat i säkerligen 20 år. Vad har ministern för tankar och förslag för att denna tragiska händelse inte ska upprepas?

Anf. 81 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD):

Herr talman! Tack, ledamoten, för en viktig fråga gällande en oerhört tragisk händelse.

Jag tycker att det är viktigt att regionerna vidtar de åtgärder som går med det lagrum som finns nu. Regeringen utesluter inte att titta på lagändringar, men vi har inte tid att vänta på detta.

Hur man delar information skiljer sig väldigt mycket åt mellan olika regioner. När det gäller hotfullt eller våldsamt agerande är detta information som kan delas vidare genom individuell vårdinformation. Det används ganska sällan. Det finns i ambulansen en möjlighet att flagga upp om det finns risk för hot och våld. En utredning som Socialstyrelsen lämnade före sommaren visar att det finns ambulansmän som har jobbat i 16 år som inte ens vet om att den möjligheten finns.

Det är alltså otroligt angeläget att regionerna använder de möjligheter som finns här och nu, för vi kan inte vänta på lagändring.

(Applåder)

Frågestunden var härmed avslutad.

§ 2 Justering av protokoll

Protokollet för den 11 september justerades.

§ 3 Anmälan om subsidiaritetsprövningar

Förste vice talmannen anmälde att utdrag ur följande protokoll i ärenden om subsidiaritetsprövning av EU-förslag hade kommit in:
prot. 2025/26:4 för tisdagen den 23 september från utbildningsutskottet,
prot. 2025/26:2 för tisdagen den 30 september från trafikutskottet och
prot. 2025/26:4 för tisdagen den 30 september från miljö- och jordbruksutskottet.

§ 4 Anmälan om faktapromemoria

Förste vice talmannen anmälde att följande faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen hade kommit in och överlämnats till utskott:

2025/26:FPM23 Förordning om fiskemöjligheter i Östersjön 2026
COM(2025) 458 till miljö- och jordbruksutskottet

§ 5 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Motioner

2025/26:57 och 78 till konstitutionsutskottet

2025/26:270 till finansutskottet

2025/26:213 till konstitutionsutskottet

§ 6 Bordläggning

Följande dokument anmälades och bordlades:

Propositioner

2025/26:24 Anpassning av vissa skatte- och avgiftsnedsättningar till EU:s regler om statsstöd

2025/26:26 Regelverket för framtidens el- och gasnät

2025/26:27 Ett förstärkt högkostnadsskydd för tandvård

Motioner

med anledning av prop. 2024/25:192 En förbättrad modell för presumtionshyra

2025/26:175 av Malcolm Momodou Jallow m.fl. (V)

2025/26:210 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP)

2025/26:274 av Alireza Akhondi m.fl. (C)

med anledning av prop. 2025/26:10 Skärpta krav i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sf)

2025/26:319 av Åsa Westlund m.fl. (S)

2025/26:357 av Camilla Hansén m.fl. (MP)

Följande interpellationer hade framställts:

den 1 oktober

2025/26:29 Larmnumrets funktionalitet vid nedsläckning av 2G-nät

av *Adrian Magnusson* (S)

till civilminister Erik Slottner (KD)

2025/26:30 Utvärdering av planeringsstimulanser

av *Markus Kalifatides* (S)

till infrastruktur- och bostadsminister Andreas Carlson (KD)

2025/26:31 Stöd till kvinnor vid våld i nära relation

av *Sanne Lennström* (S)

till äldre- och socialförsäkringsminister Anna Tenje (M)

2025/26:32 En svensk maffialag

av *Teresa Carvalho* (S)

till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

§ 8 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 1 oktober

2025/26:55 Äldre personers tillgång till e-legitimation

av *Dzenan Cisija* (S)

till civilminister Erik Slottner (KD)

2025/26:56 Uppdraget till Skatteverket om regelförenkling

av *Markus Wiechel* (SD)

till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2025/26:57 Brottsutsatthet hos landets dagligvaruhandlare

av *Eric Palmqvist* (SD)

till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2025/26:58 Uppgörelse om biståndet till Somalia

av *Olle Thorell* (S)

till bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa (M)

2025/26:59 Risken för korruption i och med överenskommelsen med

Somalia

av *Olle Thorell* (S)

till bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa (M)

2025/26:60 Sveriges anseende i världen som biståndsgivare

av *Olle Thorell* (S)

till bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa (M)

2025/26:61 Trafikanalys bedömning av behov av lagändring och tydligare regelverk i färdtjänsten

av *Ewa Pihl Krabbe* (S)

till infrastruktur- och bostadsminister Andreas Carlson (KD)

§ 9 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 1 oktober

2025/26:31 Dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Colombia
av *Andreas Lennkvist Manriquez* (V)

till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2025/26:32 Skattemedel till Islamiska Shiasamfunden i Sverige

av *Nima Gholam Ali Pour* (SD)

till socialminister Jakob Forssmed (KD)

2025/26:34 Behovet av fungerande persontågstrafik mellan Haparanda och Finland

av *Zara Leghissa* (S)

till infrastruktur- och bostadsminister Andreas Carlson (KD)

2025/26:33 Stadigvarande vistelse

av *Niklas Karlsson* (S)

till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2025/26:35 Daglig verksamhet och studier

av *Ola Möller* (S)

till socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall (M)

2025/26:37 Kalavverkning i klimatkänsliga områden

av *Rebecka Le Moine* (MP)

till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)

2025/26:38 Avskaffande av anmälan av dans

av *Niels Paarup-Petersen* (C)

till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2025/26:43 Vindkraftspengarna till kommunerna

av *Malin Larsson* (S)

till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)

2025/26:41 Beräkning av nya försvarsutgifter och stöd till Ukraina

av *Markus Kallifatides* (S)

till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2025/26:39 Åtgärder för att stärka blåljuspersonalens skydd

av *Sanna Backeskog* (S)

till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2025/26:40 Neddragning av statsbidraget för att bekämpa arbetslivskriminalitet

av *Niklas Karlsson* (S)

till arbetsmarknadsminister Johan Britz (L)

2025/26:44 Geotermisk energis roll i Sveriges energiförsörjning

av *Rickard Nordin* (C)

till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)

§ 10 Kammaren åtskildes kl. 15.18.

Prot. 2025/26:16
2 oktober

Sammanträdet leddes av förste vice talmannen.

Vid protokollet

GERGÖ KISCH

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1 Frågestund	1
Anf. 1 FÖRSTE VICE TALMANNEN	1
<i>Regeringens biståndspolitik</i>	1
Anf. 2 MARKUS KAUPPINEN (S)	1
Anf. 3 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN DOUSA (M)	1
Anf. 4 MARKUS KAUPPINEN (S)	2
Anf. 5 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN DOUSA (M)	2
<i>WHO:s ställningstagande om nikotinprodukter</i>	2
Anf. 6 TOBIAS ANDERSSON (SD)	2
Anf. 7 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD)	2
Anf. 8 TOBIAS ANDERSSON (SD)	3
Anf. 9 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD)	3
<i>Vårdköerna</i>	3
Anf. 10 SAMUEL GONZALEZ WESTLING (V)	3
Anf. 11 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD)	3
Anf. 12 SAMUEL GONZALEZ WESTLING (V)	4
Anf. 13 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD)	4
<i>Medel till biståndsprojekt</i>	4
Anf. 14 ANNA LASSES (C)	4
Anf. 15 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN DOUSA (M)	4
Anf. 16 ANNA LASSES (C)	5
Anf. 17 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN DOUSA (M)	5
<i>Biståndsoverenskommelse med Somalia</i>	5
Anf. 18 JACOB RISBERG (MP)	5
Anf. 19 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN DOUSA (M)	6
Anf. 20 JACOB RISBERG (MP)	6
Anf. 21 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN DOUSA (M)	6
<i>Hedersförtryck och våld mot kvinnor</i>	6
Anf. 22 CAROLINE HÖGSTRÖM (M)	6
Anf. 23 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	7
Anf. 24 CAROLINE HÖGSTRÖM (M)	7
Anf. 25 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	7
<i>God och nära vård</i>	7
Anf. 26 CHRISTIAN CARLSSON (KD)	7
Anf. 27 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD)	8
Anf. 28 CHRISTIAN CARLSSON (KD)	8
Anf. 29 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD)	8
<i>Den militära sjukvården</i>	8
Anf. 30 ANDERS EKEGREN (L)	8
Anf. 31 Försvarsminister PÅL JONSON (M)	9
Anf. 32 ANDERS EKEGREN (L)	9

Anf. 33 Försvarsminister PÅL JONSON (M)	9	Prot. 2025/26:16
<i>Långsiktigt åtagande gentemot Globala fonden</i>	9	2 oktober
Anf. 34 LINNÉA WICKMAN (S)	9	
Anf. 35 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN DOUSA (M)	10	
<i>Överflygningar av oidentifierade drönare</i>	10	
Anf. 36 CLARA ARANDA (SD)	10	
Anf. 37 Försvarsminister PÅL JONSON (M)	10	
<i>Regeringens arbetsmarknadspolitik</i>	11	
Anf. 38 CICZIE WEIDBY (V)	11	
Anf. 39 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	11	
<i>Transportinfrastrukturplanen och tågsträckan Karlstad–Kil</i>	12	
Anf. 40 MONA SMEDMAN (C)	12	
Anf. 41 Försvarsminister PÅL JONSON (M)	12	
<i>Sveriges försvarsförmåga och klimatanpassning</i>	12	
Anf. 42 EMMA BERGINGER (MP)	12	
Anf. 43 Försvarsminister PÅL JONSON (M)	13	
<i>Radikalisering i svenska moskéer</i>	13	
Anf. 44 MAGNUS RESARE (M)	13	
Anf. 45 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	13	
<i>Biståndssamarbete med Islamic Relief</i>	14	
Anf. 46 GUDRUN BRUNEGÅRD (KD)	14	
Anf. 47 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN DOUSA (M)	14	
<i>Kriminellas infiltration av politiska partier</i>	14	
Anf. 48 MARTIN MELIN (L)	14	
Anf. 49 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	14	
<i>Budgetanslagen till kvinnors hälsa</i>	15	
Anf. 50 GUSTAF LANTZ (S)	15	
Anf. 51 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD)	15	
<i>Uppföljning av svenskt bistånd</i>	15	
Anf. 52 PONTUS ANDERSSON GARPVALL (SD)	15	
Anf. 53 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN DOUSA (M)	16	
<i>Regeringens biståndsprioriteringar</i>	16	
Anf. 54 LOTTA JOHNSON FORNARVE (V)	16	
Anf. 55 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN DOUSA (M)	16	
<i>Chat control och svensk försvarsförmåga</i>	17	
Anf. 56 ULRIKA LILJEBERG (C)	17	
Anf. 57 Försvarsminister PÅL JONSON (M)	17	
<i>En mer jämlik vård i hela landet</i>	17	
Anf. 58 CECILIA GUSTAFSSON (M)	17	
Anf. 59 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD)	18	
<i>Ersättningen till hemvärnssoldater</i>	18	
Anf. 60 LENA JOHANSSON (S)	18	
Anf. 61 Försvarsminister PÅL JONSON (M)	18	
<i>Medborgarskap och kvinnoförtryck</i>	19	
Anf. 62 ANGELICA LUNDBERG (SD)	19	
Anf. 63 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	19	

<i>Försvarssamarbetet med Finland</i>	19
Anf. 64 JÖRGEN BERGLUND (M)	19
Anf. 65 Försvarsminister PÅL JONSON (M)	20
<i>Gps-störningar som terrorism</i>	20
Anf. 66 PETER HULTQVIST (S)	20
Anf. 67 Försvarsminister PÅL JONSON (M)	20
<i>Ett ökat antal tvångsutvisningar</i>	21
Anf. 68 ADAM MARTTINEN (SD)	21
Anf. 69 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	21
<i>Svensk konkurrenskraft och tillväxt</i>	21
Anf. 70 ANN-CHARLOTTE HAMMAR JOHNSSON (M)	21
Anf. 71 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN DOUSA (M).....	22
<i>Insatser för kortare vårdköer</i>	22
Anf. 72 CHRISTIAN LINDEFJÄRD (SD).....	22
Anf. 73 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD)	22
<i>Svenskt skydd av fartygskonvoj till Gaza</i>	23
Anf. 74 DANIEL RIAZAT (-)	23
Anf. 75 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M)	23
<i>Försvarsindustristrategin</i>	23
Anf. 76 OSKAR SVÅRD (M)	23
Anf. 77 Försvarsminister PÅL JONSON (M)	24
<i>Framtiden för svensk export</i>	24
Anf. 78 MARGARETA CEDERFELT (M).....	24
Anf. 79 Bistånds- och utrikeshandelsminister BENJAMIN DOUSA (M).....	24
<i>Sekretesslagen och våld mot ambulanspersonal</i>	25
Anf. 80 CRISTER CARLSSON (M)	25
Anf. 81 Sjukvårdsminister ELISABET LANN (KD)	25
§ 2 Justering av protokoll	26
§ 3 Anmälan om subsidiaritetsprövningar	26
§ 4 Anmälan om faktapromemoria	26
§ 5 Ärenden för hänvisning till utskott	26
§ 6 Bordläggning	26
§ 7 Anmälan om interpellationer	27
§ 8 Anmälan om frågor för skriftliga svar	27
§ 9 Anmälan om skriftliga svar på frågor	28
§ 10 Kammaren åtskildes kl. 15.18.	29